

Vijeću Filozofskog fakulteta u Nikšiću Univerziteta Crne Gore

Na osnovu člana 11 stav 3 Pravila studiranja na postdiplomskim studijama Vijeće Filozofskog fakulteta imenovalo nas je u komisiju za ocjenu magistrarskog rada ***Komparativno razumijevanje problema priznanja u komunitarizmu Čarlsa Tejlora i liberalizmu Džona Rolsa*** kandidata Ognjena Jovovića, studenta postdiplomskih studija na Studijskom programu za filozofiju, Filozofskog fakulteta u Nikšiću, Unirziteta Crne Gore.

Komisija u sastavu: prof. dr Savo Laušević, Filozofski fakultet u Nikšiću, mentor, docent dr Drago Perović, Filozofski fakultet u Nikšiću, član, docent dr Dušan Krcunović, Filozofski fakultet u Nikšiću, član - ima posebnu čast da nakon uvida u priloženi tekst podnese Vijeću sledeći

I z v j e š t a j

1.Podaci o kandidatu

Kandidat Ognjen Jovović, rođen 10. 11. 1989. u Nikšiću. Završio je osnovne studije filozofije na Filozofskom fakultetu 2012, godine sa posječnom ocjenom 9,73. Iste godine je upisao postdiplomske studije iz filozofije sa usmjerenjem prema logici. Položio je predviđene ispite sa prosječnom ocjenom 10,00 i predao magistaski rad na temu: ***Komparativno razumijevanje problema priznanja u komunitarizmu Čarlsa Tejlora i liberalizmu Džona Rolsa***. Kandidat se služi engleskim i ruskim jezikom.

Objavio je sledeći rad: *Zoran Đinđić između dvije Evrope*, Zbornik radova treće Regionalne škole političke filozofije, Fondacija dr Zoran Đinđić, Beograd, 2014.

U pripremi su: *Znanje kao buđenje: Huserl, Adorno i Levinas: i Hermeneutika istorijskog uma u filozofije Vilhelma Dilta*

2. Teorijska i metodološka zasnovanost magistarskog rada

Rukopis magistarskog rada pod naslovom ***Komparativno razumijevanje problema priznanja u komunitarizmu Čarlsa Tejlora i liberalizmu Džona Rolsa*** (92 strane teksta) kandidata Ognjena Jovovića, studenta postdiplomskih studija filozofije Filozofskog fakulteta je analitička studija kojom se istražuje i tumači problem *priznanja*, jedno od aktuelnih pitanja savrene političke filozofije kraja dvadesetog vijeka. U predmetnom radu kandidat je na komparativan način doveo u kritički odnos dvije najuticajnije savremene teorijske pozicije filozofije politike. Riječ je o teoriji egalitarnog liberalizma u znaku američkog filozofa Džona Rolsa i komunitarističkoj teorijskoj poziciji savremenog kanadskog mislioca Čarlsa Tejlora. Kandidat se koristio sa više metodskih postupaka: analitičkim i hermeneutičkom metodom tumačenja teksta kao i metodama kritičke i komparativne analize i prosuđivanja. Na osnovu provedenog istraživanja autor je uspio da teorijski zasnuje i argumentativno osnaži kategoriju *priznanja* kao ključni pojam komunitarističkog pristupa politici. Pojmom *priznanja* se u savremeni prostor politike, pored liberalnog pristupa čiji je osnov slobodna individua i na njoj zasnovana individualna prava, kritički uvode *politike priznanja* kojima u politički prostor uvode kolektivni, kulturni identiteti i razlike. Zastupajući ovu multikulturalističku poziciju autor daje jednu utemeljenu kritiku i neophodnu dopunu liberalističkog stanovišta. Zbog toga navedeni rad ima pored teorijskog i aplikativno značenje za razumijevanje i rješavanje konkretnih političkih pitanja.

3. Struktura magistarskog rada

Magistarski rad ***Komparativno razumijevanje problema priznanja u komunitarizmu Čarlsa Tejlora i liberalizmu Džona Rolsa*** sadrži: uvod, izvod iz teze, apstrakt te jasno potavljen predmet i cilj istraživanja lociran unutar zasnovanog teorijskog i metodološkog okvira. Nakon uvodnog, teorijsko-

metodološkog fundiranja slede četiri *poglavlja rada* u kojima se kritički tumači: 1. Filozofsko zasnivanje *priznanja*, 2. *Politika priznanja i kulturne razlike*, 3. *Egalitarni liberalizam i politika priznanja*, 4. *Tejlora versus Rols*. Nakon toga slijedi *Zaključak i Popis literature na engleskom i srpskom jeziku*.

U Prvom poglavlju, *Filozofsko zasnivanje priznanja* daje se prikaz filozofskog zasnivanja komunitarističke koncepcije priznanja Č. Tejlora dovođenjem u odnos sa Hegelovom filozofijom. Tako se pojam priznanja vezuje za modernu epohu koja je zasnovana na subjektu. Zbog toga je posebna pažnja posvećena analizi *iskustva samosvijesti* i njegovoj ontološkoj eksplikaciji kategorije priznanja kroz poznatu *dijalektiku sluge i gospodara i slobodu samosvijesti*, razvijenu u Hegelovoj *Fenomenologiji duha*. Drugi hegelovski momenat za zasnivanje kategorije priznanja se odnosi na filozofiju objektivnog duha i tiče se njegovog shvatanja običajnosti i prava.

U Dugom poglavlju, *Politika priznanja i kulturne razlike* slijedi eksplikacija i elaboriranje *problema priznanja* na temelju tumačenja obimnom djela komunitarističkog filozofa Čarlsa Tejlora. U kritičkom razumijevanju djela savremenog kanadskog filozofa Jovović argumentativno podupire osnovnu hipotezu da *priznanje u političkom smislu* nije moguće ako se ostane na nivou liberalizma, tj. na poziciji individualnih prava *bez priznanja razlika i identiteta kulturnih zajednica* (u smislu kolektivnih identiteta) na kojima insistiraju komunitaristi. U takvom kontekstu Jovović situira kategoriju priznanja kao liniju kritičkog presjeka teorije savremenog liberalizma i teorije multikulturalizma. Ovim su stvoreni uslovi za komparativno suočavanje argumenata ove dvije dominantne teorijske pozicije.

Treće poglavlje, *Egalitarni liberalizam i politika priznanja* kritički istražuje teorijsku poziciju Rolsovog egalitarnog liberalizma i mjesto kategorije priznanja unutar njega. Predmet analize su dva ključna djela *Teorija pravde* i *Politički liberalizam* u kojima Rols iznosi svoj koncept socijalne pravde zasnovan na Kantovom deonološkom etičkom konceptu. Tumačenjem Rolsovih teorija: *pravde kao nepristrasnosti, početne pozicije i veo neznanja*, iz pozicije kategorije *priznanja* autor ih priprema za kritičko suočavanje sa komunitarističkim stanovištem koje se u radu zastupa.

Četvrto poglavlje nosi naziv, *Tejlora versus Rols*, a u njemu se neposredno suočavaju prethodno elaborirane pozicije egalitarnog liberalizma Džona Rolsa i komutarizam Čarlsa Tejlora kroz *kategoriju priznanja*. Na ovom kritičkom

sučeljavanju autor rada gradi svoje interpretativno stanovište. U njemu se najprije teorijski precizno pokazuje deontološka struktura liberalističke pozicije kojom se *priznanje* redukuje na pravni formalizam u znaku apstraktnih individualnih prava. Osnova ovako shvaćenog priznanja je apstrakcija građanskog individualiteta u kojem su apstrahovane sve razlike. To je postignuto univerzalizacijom građanskog dostojanstva na osnovi formalno-pravne jednakosti. Time je po shvatanju autora pojedinac shvaćen kao bezlični atom koji sačinjava društvo, lišen kulturnih identiteta i razlika koje pripadaju realnopostojećim kolektivitetima.

U *Zaključnom razmatranju* daje se kritička evaluacija problema *priznanja* i njegovog značenja u savremenoj teoriji i političkoj praksi. Autor ukazuje na značaj Tejlorovog pomjeranja fokusa na *priznavanje kulturnih razlika* i na *jednakost kulturnog dostojanstva*. Time se pokazuje da priznanje kulturnih razlika treba uključiti u polje političkog.

4. Značaj magistarskog rada

Magistarski rad : *Komparativno razumijevanje problema priznanja u komunitarizmu Čarlsa Tejlora i liberalizmu Džona Rolsa* kandidata Ognjena Jovovića je značajan prilog kritičkom i komparativnom tumačenju savremene filozofije politike. Rad je kroz kategoriju *priznanja* doveo u teorijski dijalog dvije ključne savremene, političke teorije. Ponuđene filozofske elaboracije nadilaze zahtjeve školske eksplikacije zadatog problema. Koristeći izvorne tekstove i relevantnu filozofsku literaturu, autor je uspio ne samo da približi mišljenja Džona Rolsa i Čarlsa Tejlora već i da ih postavi u kritički dijalog i time otvori nove mogućnosti razumijevanja. Vjerujemo da će nakon objavljivanja, ovaj rad značajno poboljšati recepciju i olakšati razumijevanje političke filozofije komunitarizma i posebno važnosti priznanja kulturnih razlika i kolektivnih identiteta u politici.

5. Mišljenje i predlog Komisije

Imajući u vidu značaj rada kojim se ulazi u argumentovanu diskusiju onutar savremene filozofije politike, uvažavajući teorijske i istraživačke kompetencije kandidata za recepciju primarne i sekundarne literature kao i sposobnost metodološke obrade i kritičko-filozofskog zaključivanja, sa posebnim

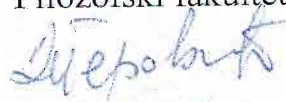
zadovoljstvom predlažemo Filozofskom fakultetu u Nikšiću, Univerziteta Crne Gore da rukopis pod naslovom **Komparativno razumijevanje problema priznanja u komunitarizmu Čarlsa Tejlora i liberalizmu Džona Rolsa** prihvati kao magistarski rad koji u svemu ispunjava uslove predviđene Pravilnikom o postdiplomskim studijama, a da kandidatu Ognjenu Jovoviću omogući izlazak na usmenu odbranu magistarskog rada.

Nikšić, april, 2017.

Komisija:

Prof. dr Savo Laušević, redovni profesor, mentor
Filozofski fakultet u Nikšiću

Doc.dr Drago Perović, član
Filozofski fakultet u Nišiću

Doc. dr Dušan Krcunović, član
Filozofski fakultet u Nikšiću

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO: 18.04.2017.	
ORG. JED.	BROJ
01	474